

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/101/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113214823
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3113214823.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletého Q. O., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., dieťa rodičov: matky X.. R. O., bydliskom T., H. XXXX/X, štátnej občianky Slovenskej republiky, zast. O., so sídlom D., S. XX, N. X a otca X.. N. O., bydliskom T., H. XXXX/X, štátneho občana Slovenskej republiky, zastúpeného S.. S. Q., advokátom, so sídlom T., R. XX/XX, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. júla 2013, č.k. 30P/242/2013-71, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. júla 2013, č.k. 30P/242/2013-71 bolo rozhodnuté tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia sa zamietá. V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že matka mal. Q. prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podala na súde dňa 13.06.2013 návrh, ktorým žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zverí mal. Q. na čas do právoplatného rozhodnutia o zmene zverenia do jej osobnej starostlivosti, otca dieťaťa zaviazá prispievať predbežne na jeho výživu sumou 500 Eur mesačne, splatných do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám a upraví styk otca s mal. Q. tak, že otec bude mať právo stretávať sa s maloletým každý nepárny víkend v sobotu od 13:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 13:00 hod. do 18:00 hod., vždy za prítomnosti matky. Zároveň s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia podala matka aj návrh na rozhodnutie vo veci samej s rovnakým petitom, a to tak, že súd zverí mal. Q. do jej osobnej starostlivosti, otca dieťaťa zaviazá prispievať na jeho výživu k jej rukám sumou 500 Eur mesačne a upraví styk otca s mal. Q. tak, že otec bude mať právo stretávať sa s maloletým každý nepárny víkend v sobotu od 13:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 13:00 hod. do 18:00 hod., vždy za prítomnosti matky. V odôvodnení návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č.k. 26C/162/2011-153 zo dňa 11.07.2012 bolo manželstvo rodičov mal. Q. rozvedené a mal. Q. bol týmto rozsudkom na čas po rozvoze zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch striedania, podrobne upravil striedanie starostlivosti rodičov v čase veľkonočných a vianočných sviatkov a v čase letných prázdnin a otca zaviazal platiť mal. Q. výživné sumou po 250 Eur mesačne, k jej rukám. Po nadobudnutí právoplatnosti uvedeného rozsudku sa striedavá osobná starostlivosť vykonávala od 27.11.2012 do 08.03.2013, kedy po niekoľkonásobnej zlej skúsenosti mal. Q. z pobytu u otca v čase vyhradenom pre osobnú starostlivosť otca o maloletého, ako aj v dôsledku opakovaných negatívnych skúseností maloletého s otcom sa mal. Q. odmietol podrobiť dobrovoľnému výkonu súdneho rozhodnutia a začal odmietať s otcom tráviť čas v zmysle rozhodnutia súdu. Z dôvodu citovej naviazanosti maloletého na matku, psychických problémov maloletého zaznamenaných psychiatrom, z dôvodu negatívneho postoja maloletého k otcovi, ktorý postoj zaznamenal psychológ a tiež v dôsledku správania sa otca pri realizácii súdneho rozhodnutia a jeho dopadov na maloletého označila matka striedavú osobnú starostlivosť o maloletého za takú, ktorá v súčasnej dobe nie je v žiadnom prípade v záujme maloletého, a preto je potrebná zmena úpravy starostlivosti o mal. Q.

navrhnutým predbežným opatrením. Okresný súd poukázal na znenie § 102 ods. 1, § 75 ods. 1, § 74 ods. 2, § 76 ods. 1 písm. a), b) O.s.p. a na to, že sa oboznámil s návrhom matky, obsahom spisov okresného súdu, sp.zn. 30P/242/2013, rozsudkom okresného súdu, č.k. 26C/162/2011-153, zo dňa 11.07.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 17Co/306/2012-182 zo dňa 21.11.2012, s písomným vyjadrením otca, správou ÚPSVaR T., lekárskymi správami a psychologickým vyšetrením maloletého, oznámeniami matky, úradu práce, prehlásením trénera, vyjadrením triednej učiteľky maloletého. Zistil, že mal. Q. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 26C/162/2011-153 zo dňa 11.07.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 17Co/306/2012-182 zo dňa 21.11.2012, ktorý s výnimkou výroku o vyživovacej povinnosti otca k maloletému nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2012. Týmto rozsudkom, bol mal. Q. na čas po rozvode zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v týždňových intervaloch striedania, upravený bol pobyt maloletého u každého z rodičov v čase veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov, v čase letných prázdnin. Súd pri svojom rozhodnutí vychádzal zo znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológie N.. I. S. a periodicitu striedania starostlivosti stanovil tak, aby mal. Q. bol v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, spočiatku v kratších intervaloch z dôvodu, že takáto úprava umožní maloletému vyvážene saturovať citové väzby k oboj rodičom a bude ďalej stimulovať jeho vývin. V súčasnosti rozsudkom stanovený model starostlivosti nie je realizovaný. Otec preto podal na súd návrh na výkon rozhodnutia. Na žiadosť súdu úrad poskytol súčinnosť pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu Okresného súdu Trenčín, v spojitosti s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne. S matkou bol v tejto veci vykonaný pohovor. Keďže matka nemala žiadne relevantné dôvody, prečo došlo k nerešpektovaniu spomínaných rozhodnutí, ÚPSVaR odporučil, aby sa odovzdávanie a preberanie dieťaťa zo starostlivosti matky do starostlivosti otca zúčastnil pracovník súdu. Dňa 10.05.2013 sa uskutočnil výkon rozhodnutia priamo v domácnosti matky, a to za účasti pracovníka súdu, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a samotného otca dieťaťa. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny T. zo dňa 01.07.2013 okresný súd zistil, že s dieťaťom sa rozprával psychológ ÚPSVaR, RPPS. Dieťa odmietalo ísť s otcom, avšak žiadny dôvod, prečo s otcom ísť nechce, nevedelo uviesť. Rovnako odmietalo s otcom aj komunikovať. Matka do spisu mal. Q., vedeného na ÚPSVaR v T., zasiela oznámenia, ktoré obsahujú výlučne jej vyjadrenia. Takéto oznámenia zaslala dňa 04.04.2013, 20.05.2013 a 21.05.2013. Matka opakovane, aktuálne aj v návrhu na vydanie predbežného opatrenia, opiera svoje tvrdenia o neaktuálne správy (rok 2009, 2012) a predkladá správy psychológa a pedopsychiatra, ktoré sa uskutočnili výlučne za prítomnosti matky a dieťaťa a otec sa týchto vyšetrení nezúčastnil. Mal. Q. sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti matky. V starostlivosti otca sa dieťa nenachádza už dlhšiu dobu. Z vyjadrení matky vyplýva, že dieťa otca odmieta. Matka s mal. Q. a plnoletým synom N. žijú v 3-izbovom byte, ktorý majú rodičia mal. Q. v BSM. Náklady na bývanie spolu s energiami v garáži hradí matka spolu v sume cca 230 Eur. Matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie. Jej príjmom je iba prídavok na dieťa. Uviedla, že v súčasnosti žije z úspor, prípadne jej finančne vypomôže jej matka. Otec na výživu Q. dobrovoľne prispieva po 100 Eur mesačne. Na plnoletého syna N. si taktiež dobrovoľne plní vyživovaciu povinnosť sumou 200 Eur mesačne. Mal. Q. má X,X roka a ukončil X. ročník ZŠ A. v T.. V škole navštevoval školský klub detí, kde matka hradila poplatok cca 5 Eur mesačne. V škole sa dieťa stravovalo, za čo matka platila cca 20 Eur mesačne. Dieťa navštevuje aj ZUŠ v T., výtvarný odbor, kde sa platí školné polročne vo výške 37,32 Eur a na pomôcky 10 Eur. Matka s dieťaťom navštevuje pedopsychiatra K.. J., kde je v súčasnosti bez medikamentózneho liečby. Matka uviedla, že spánok dieťaťa sa zlepšil, od doby, kedy prestal striedať domácnosti. V závere správy úrad konštatuje, že matka maloletého vyjadrila nesúhlas so samotným rozvodom manželstva. Správanie maloletého je v prítomnosti matky sebaisté, bez úcty k vlastnému otcovi. Pri odpovediach na otázky uprene pozerá na matku. Úrad odporučil súdu návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť a poukázal, že v riadnom konaní je potrebné vykonať hlbšie a rozsiahlejšie dokazovanie tiež s prihliadnutím na ustanovenie § 25 ods. 4 Zákona o rodine. Triedna učiteľka mal. Q. vo svojom vyjadrení zo dňa 21.06.2013 uviedla, že v správaní dieťaťa v čase, keď sa dieťa nachádzalo už len v starostlivosti matky, došlo k výrazným zmenám. Q. nepríde napr. na prvú vyučovaciu hodinu s telefonickým ospravedlnením matky, že Q. nemohol v noci zaspať, alebo že sa stále budil, a preto ho nechala spať dlhšie. Z toho triedna učiteľka usúdila, že na dieťa pribudol v súčasnom výchovnom prostredí ešte väčší nápor, keďže matka začala s dieťaťom navštevovať psychiatra a psychológa s úsilím zrušiť rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti maloletého. Stanovisko ku správaniu sa mal. Q., obdobné stanovisku triednej učiteľky, podal K.. N. J., tréner tenisu mal. Q. vo svojom prehlásení zo dňa 18.04.2013, v ktorom potvrdil aktívne zapájanie sa mal. Q. do všetkých pohybových činností s očividnou radosťou a potešením z

tréningu na jeho prvom tréningu a negatívny obrat v záujme maloletého o tenisový tréning pri druhom a treťom a zároveň poslednom tréningu, po ktorom maloletý úplne prestal na výučbu tenisu chodiť. Otec dieťaťa vo svojom ústnom vyjadrení na úrade a písomnom vyjadrení zo dňa 01.07.2013 k návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia rozhodne nesúhlasil s návrhom matky na nariadenie predbežného opatrenia a už vôbec nesúhlasil so zverením maloletého do výlučnej starostlivosti matky. Poukázal, že správanie matky voči dieťaťu je manipulatívne a poukázal na judikatúru, podľa ktorej, pokiaľ jeden rodič bráni druhému v stretávaní sa s dieťaťom, prípadne ak jeden rodič voči druhému dieťa negatívne ovplyvňuje, je daný dôvod na zmenu zverenia dieťaťa tomu z rodičov, u ktorého sa tieto prekážky nevyskytujú. Poukázal na matkino sústavné marenie realizácie osobnej starostlivosti otca o maloletého s tým, že tento je vždy na stretnutie pripravený, ale ísť s ním verbálne odmieta. Podľa názoru otca matka dieťa pripraví formálne, ale nie po psychologickú stránku, a tak matkino správanie sa má výrazný vplyv na prejavoch maloletého. Maloletý je citovo vydiaraný a odmietaný zo strany matky v prípade prejavu pozitívnych pocitov a zážitkov s otcom. Zo strany matky je od maloletého vyžadované odmietanie otca, jeho rodiny a priateľov a takto mu matka podsúva negatívne názory na otca. V závere svojho vyjadrenia otec dieťaťa navrhol návrh matky zamietnuť a v konaní samom žiadal, aby súd rozsudkom zveril mal. Q. do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal povinnosťou platiť maloletému výživné sumou po 30 Eur mesačne, k jeho rukám a upravil styk matky s maloletým. Okresný súd v odôvodnení uznesenia ďalej uviedol, že podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je existencia uplatňovaného práva, ktorého právny dôvod spočíva v ustanoveniach Zákona o rodine. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti, potrebné pre záver pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. V prejednávacom prípade mal okresný súd za preukázané, že nie sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Matka osvedčila existenciu právneho vzťahu účastníkov, právny záujem na vydaní predbežného opatrenia, ale neosvedčila skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú okamžitú dočasnú úpravu zmenou zverenia mal. Q. do jej osobnej starostlivosti. Zverenie mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s presne určenou realizáciou starostlivosti je upravené právoplatným rozhodnutím súdu. Pri tomto rozhodnutí o zverení mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov súd vychádzal z riadne vykonaného dokazovania, a to aj znalcom z odboru psychológie. V rozhodovaní o nariadení tohto predbežného opatrenia bolo preukázané, že od 08.03.2013 sa prestala realizovať striedavá starostlivosť o maloletého. V pomeroch účastníkov však nedošlo k takej zmene, ktorá by odôvodňovala zmeniť uvedené právoplatné rozhodnutie súdu a predbežným opatrením zveriť maloletého do starostlivosti matky s úpravou styku otca s dieťaťom. Podľa názoru okresného súdu matka otcovi bráni v stretávaní sa so synom, čo má nepriaznivý vplyv na zdravý vývoj dieťaťa a bráni v udržiavaní rodičovského vzťahu a citového putá maloletého k otcovi. Zmene rozsudku o úprave práv a povinností musí nevyhnutne predchádzať dokazovanie, ktoré však v danom prípade presahuje rámec predbežného opatrenia, ktoré navrhuje nariadiť matka. Okresný súd poukázal na to, že pri rozhodovaní súdu o výživnom pri predbežnom opatrení podľa cit. § 76 ods. 1 O.s.p. platí, že povinnosť platiť výživné sa stanoví len v nevyhnutnej miere. V konaní je zatiaľ osvedčené, že otec mal. Q. platí k rukám matky výživné sumou 100 Eur mesačne, čo v danom prípade presahuje rámec výživného v súlade s citovaným ustanovením § 76 ods. 1 O.s.p. Preto okresný súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia ako neodôvodnený zamietol aj v tejto časti.

Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V odôvodnení uznesenia matka poukázala na obsah napadnutého uznesenia. Namietala, že jej nebolo umožnené vyjadriť sa k rozsiahlemu dokazovaniu, ktoré okresný súd vykonal. Vytýkala okresnému súdu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Podľa jej názoru je v rozpore so základnými princípmi občianskeho súdneho konania, aby súd bez možnosti vyjadrenia matky a predloženia dôkazov výlučne na základe vyjadrenia otca, správ kolízneho opatrovníka a triedneho učiteľa dospel k záveru, že matka bráni otcovi v stretávaní sa so synom. Okresný súd nevenoval žiadnu pozornosť tomu, že práve otec by mal venovať pozornosť získaniu si dôvery syna, pričom matka syna vždy prehovára,

aby išiel s otcom. Okresný súd tiež neprihliadol na aktuálne závery K.. J. o reaktívnom depresívnom syndróme maloletého v kontexte s povinnosťou návštev u otca v rámci striedavej starostlivosti a na závery N.. C. zo dňa 06.06.2013. Podľa názoru matky sa okresný súd nezaoberal hlavným dôvodom, uvádzaným matkou, podľa ktorého maloletý nielenže nemá záujem o styk s otcom, ale z tohto má strach, čo deklarovali odborníci. Sám súd vytvára na maloletého neprímeraný nátlak, čím dochádza k vzniku nebezpečenstva vzniku nenapraviteľnej ujmy na zdraví a zdravom vývoji maloletého. Maloletý môže svojimi ďalšími útekmi od otca utpieť aj fyzickú ujmu mimo už vzniknutej psychickej ujmy. Matka považuje za tendenčnú správu kolízneho opatrovníka, podľa ktorej matka nie je vysporiadaná so skutočnosťou, že jej manželstvo nefunguje, je rozvedené a problémy, ktoré sa medzi ňou a otcom vyskytujú, nerozoberá s otcom, ale s deťmi, čím ovplyvňuje maloletého. Maloletý nejaví žiadne známky manipulácie zo strany matky, toho naopak dokonca prehovára, aby sa s otcom stretol. Kolízny opatrovník tiež odignoroval niekoľko lekárskeho správ a množstvo oznámení matky, ktoré by mohli poskytnúť dostatočný a objektívny pohľad na prejednávajúcu vec. Z postoja kolízneho opatrovníka matka vyvodila jeho zrejmy nezáujem o stav a vývoj maloletého, ktorého záujmy nahradil záujmami otca. Matka poukázala na to, že aj v rámci núteného výkonu rozhodnutia nie je zrejmou a preukázanou skutočnosťou, že by odmietala maloletého odovzdať otcovi a bránila v tomto styku. Sám otec vo vyjadrení zo dňa 11.07.2013 k návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia potvrdil, že matka pripravuje maloletého na styk s otcom. Okresný súd pritom opomenul zamerať sa na skutočné dôvody, pre ktoré maloletý odmieta styk s otcom, a ktoré vyplývajú zo spisu. Matka považuje za nesprávne aj rozhodnutie okresného súdu o výživnom. Je pravdou, že otec prispieva na výživu maloletého 100 Eur mesačne, avšak uvedená výška výživného je nedostatočná vzhľadom na potreby maloletého, keďže jediným zdrojom príjmov matky je výživné a prídavky na deti. V danom prípade je podľa jej názoru jednoznačné, že ochranu práv a právom chránených záujmov maloletého nie je možné dosiahnuť inak, ako matkou navrhovaným predbežným opatrením. Preto navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že v celom rozsahu vyhovie jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

K odvolaniu matky sa písomne vyjadril kolízny opatrovník. Vo vyjadrení uviedol, že na svojich záveroch, uvedených v podanej správe okresnému súdu, v plnom rozsahu zotrváva, nakoľko prihliadal na všetky skutočnosti. Vyjadril názor, že v konaní bude nevyhnutné vykonať aj znalecké dokazovanie so všetkými účastníkmi, pričom odborníci, na ktorých závery matka poukazuje, pri získavaní podkladov boli len v kontakte s matkou. K námietkam matky o jeho zaujatosti uviedol, že matke vždy bolo poskytnuté poradenstvo, pričom nemá žiadny záujem vykresliť matku v negatívnom svetle. Zdôraznil, že úlohou kolízneho opatrovníka je predovšetkým hájiť záujmy maloletého dieťaťa a nie rodičov.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť z týchto dôvodov:

Ako vyplýva z obsahu spisu, matka sa podaným návrhom na vydanie predbežného opatrenia domáhala, aby súd predbežným opatrením dočasne zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu súdu o striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletého a uložil otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Na základe preskúmania uznesenia okresného súdu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v súlade s ustanoveniami § 102 a § 74 až § 77 O.s.p. vec správne skutkovo a právne posúdil. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. v podstatnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, rozhodnými pre posúdenie dôvodnosti návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia.

Nad rámec správnych úvah okresného súdu považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov, uvedených v ustanoveniach 102 ods. 1, § 74 - § 76 O.s. p., prípustné a opodstatnené len vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu medzi účastníkmi, táto dočasná úprava je potrebná a zároveň sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný vzťah.

Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd postupoval správne, ak mal osvedčené, že rodičia maloletého spolu nežijú, maloletý je zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Osvedčená je aj okolnosť, že striedavá

osobná starostlivosť o maloletého prebiehala v intenciách súdneho rozhodnutia v období od 27.11.2012 do 08.03.2013. Následne sa osobná striedavá starostlivosť oboch rodičov prestala realizovať pre maloletým navonok prezentovanú nevlhu byť v kontakte s otcom. Tieto osvedčené skutočnosti nespochybňuje žiaden z účastníkov.

K príčinám navonok prezentovanej nevlhe maloletého stýkať sa s otcom vo veci existujú protichodné stanoviská účastníkov, vzhľadom na ktorú skutočnosť objasnenie tejto otázky zo strany súdu si nepochybne vyžaduje vykonať dokazovanie zákonným spôsobom a v súlade so zákonom ich vyhodnotiť. Preto odvolací súd v tejto súvislosti považoval [] za predčasný záver okresného súdu, podľa ktorého bez vykonania dôkazov zákonným spôsobom by už v tomto štádiu mal byť preukázaný skutkový záver, podľa ktorého matka bráni v stretávaní syna s otcom.

Odvolací súd v prejednávanej veci však považuje za podstatný osvedčený záver okresného súdu, že maloletý je na základe rozhodnutia súdu zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, od ktorého rozhodnutia neuplynula dlhá doba. Na základe spisového materiálu je tiež osvedčené, že napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu súdu naďalej pretrvávajú nezhody medzi rodičmi ohľadne realizácie starostlivosti o maloletého. Odvolací súd pritom pripomína, že inštitút striedavej osobnej starostlivosti bol do platného právneho poriadku zavedený práve za účelom dôslednej realizácie základných práv rodičov a dieťaťa, garantovaných aj medzinárodnými zmluvami o ľudských právach (vrátane práv detí) a základných slobodách, u ktorých sa prezumuje predpoklad ich súladu [] aj s oprávnenými záujmami dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na ustálenú súdnu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej nedostatok spolupráce medzi rodičmi nezbavuje príslušné orgány štátu uplatniť všetky prostriedky k zachovaniu rodinnej väzby medzi rodičom, u ktorého nie sú spochybnené výchovné schopnosti, s dieťaťom (viď aj rozsudok zo dňa 27.10.2011 vo veci Bergmyrn proti Českej republike). Preto pre posudzovanie dôvodnosti návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia je podľa názoru odvolacieho súdu podstatná otázka, či je objektívne osvedčené spochybnenie výchovných schopností otca v zmysle uvedenej ustálenej súdnej praxe.

V prejednávanom prípade bolo teda úlohou súdu na základe návrhu matky [] na nariadenie predbežného opatrenia skúmať, či od rozhodnutia súdu o nariadení striedavej osobnej starostlivosti nastali také skutočnosti, ktorých osvedčenie by objektívne odôvodňovalo záver o spochybnení objektívnych výchovných schopností otca. Aj odvolací súd považuje za osvedčené, že v súdnom konaní, v ktorom bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nebola spochybnená výchovná spôsobilosť otca, o správnosti ktorého záveru niet dôvod pochybovať. V dobe od právoplatnosti uvedeného rozhodnutia súdu o výkone striedavej osobnej starostlivosti o maloletého neboli zistené [] a osvedčené také nové objektívne skutočnosti, ktoré by mohli viesť k odôvodnenému záveru o spochybnení výchovných schopností otca.

Pokiaľ ide o matkou tvrdené príčiny odmietania styku s otcom zo strany maloletého, proti týmto stoja protichodné tvrdenia otca a kolízneho opatrovníka. Za tejto situácie nie je možné považovať tvrdenia matky o týchto príčinách za osvedčené pre potreby nariadenia predbežného opatrenia, nakoľko z dôvodu rozporu s tvrdeniami otca a kolízneho opatrovníka, zastupujúceho maloletého v tomto konaní, je na vyriešenie pravdivosti protichodných tvrdení účastníkov nevyhnutné vykonať zákonným spôsobom dokazovanie na pojednávaní a vykonané dôkazy vyhodnotiť v súlade so zákonom. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že v rámci predbežného opatrenia je súd výrazne obmedzený v posudzovaní podkladov v spisovom materiáli, ktoré posudzovanie je zamerané len [] na posúdenie prípustnosti a opodstatnenosti nariadenia predbežného opatrenia podľa ustanovení § 102, § 74 - § 76 O.s.p., teda na osvedčenie tvrdenia, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu medzi účastníkmi, táto dočasná úprava je potrebná a zároveň sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný vzťah. V dôsledku uvedeného nemôže byť úlohou súdu v rámci predbežného opatrenia riešiť spor účastníkov z hľadiska pravdivosti protichodných tvrdení účastníkov o faktickom stave veci, ktorého riadne objasnenie má byť v danom prípade rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej. S poukazom na nemožnosť súdu v rámci rozhodovania o predbežnom opatrení vyvodzovať konečné závery o pravdivosti protichodných tvrdení účastníkov a s poukazom na neexistenciu reálnej hrozby, že by starostlivosť o maloletého v danom prípade nebola skutočne zabezpečená, odvolací súd nepovažoval matkou uvádzané dôvody odvolania za okolnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu uznesenia okresného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd nepodceňuje odborný záver [] K.. Q. J. zo dňa 13.03.2013 (teda z doby po ukončení kontaktov

maloletého s otcom) o diagnóze maloletého F 43 (Reakcia na ťažký stres a adaptačné poruchy). Na druhej strane pozornosti odvolacieho súdu neušlo, že maloletý pred týmto odborníkom v rámci jeho želaní primárne vyslovil túžbu „aby všetci žili spolu“ a druhým jeho želaním bolo, aby „otec nebol chorý na srdce“. Tieto verbálne prezentované želania maloletého sú podľa názoru odvolacieho súdu v tomto štádiu konania logicky spôsobilé samé o sebe, teda aj bez existencie protichodných tvrdení ostatných účastníkov konania, vyvolať dôvodné pochybnosti o pravdivosti tvrdení matky o príčinách odmietania kontaktu s otcom zo strany maloletého. Preto tvrdenia matky o príčinách odmietania styku s otcom zo strany maloletého nemožno v prejednávacom prípade považovať za osvedčené pre potreby nariadenia predbežného opatrenia podľa návrhu matky.

Okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu postupoval správne, aj pokiaľ ide o návrh matky, aby bolo otcovi uložené predbežným opatrením platiť výživné v nevyhnutnej miere. Keďže bolo osvedčené, že otec prispieva dobrovoľne na výživu maloletého matke 100 Eur mesačne, ktorá suma presahuje sumu životného minima na nezaopatrované dieťa podľa platnej právnej úpravy, je zároveň osvedčené, že zo strany otca je reálne zabezpečená výživa maloletého v nevyhnutnej miere v zmysle § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. Preto poukaz matky na to, že okrem výživného na maloleté deti zo strany otca a prídavkov na deti nemá iný príjem, nie je významný pre právny záver, že otec dobrovoľne plní svoju vyživovaciu povinnosť v nevyhnutnej miere. Preto v zmysle § 102 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. nebola v prejednávacom prípade osvedčená naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov prostredníctvom nariadenia predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Preto s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Na záver odvolací súd vzhľadom na doposiaľ osvedčené poznatky o neúctivom správaní sa rodičov navzájom za prítomnosti maloletého, preukázateľne negatívne vplyvajúce na maloletého, považuje za potrebné v rámci tohto odvolacieho konania upozorniť najmä rodičov maloletého z hľadiska vývoja ich vzájomného vzťahu do budúcnosti aj na ustanovenie § 43 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine, podľa ktorého dieťa je povinné svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich. Uvedené ustanovenie nepriamo zakladá aj zákonnú povinnosť rodičov viesť dieťa k plneniu uvedenej povinnosti dieťaťa voči obom rodičom, teda byť zároveň dieťaťu v tomto smere príkladom a vzorom a zabezpečiť plnenie tejto povinnosti aj v prípade realizácie starostlivosti o dieťa tretími osobami. Ak už rodičia v danom prípade uprednostnili svoje individuálne záujmy žiť oddelene pred primárnym záujmom maloletého, „aby všetci žili spolu“ napriek tomu, že obaja rodičia verbálne prezentujú ako svoju prioritu záujem maloletého, je naďalej ich zákonnou povinnosťou, aby sa pred maloletým zdržali akéhokoľvek negatívneho správania sa voči druhému rodičovi. Nie je pritom vylúčené, aby porušovanie tejto povinnosti rodiča nemohlo v budúcnosti viesť k prípadným reštrikčným opatreniam vo vzťahu ku kontaktu rodiča, porušujúceho túto povinnosť, s dieťaťom v zmysle § 25 ods. 3 alebo 4 Zákona o rodine, keďže príprava dieťaťa zo strany rodiča na kontakt s druhým rodičom podľa ustálenej súdnej praxe neznamena len fyzickú, ale aj psychickú prípravu. Navyiac, pre prípad porušovania uvedenej povinnosti rodiča, ktoré by spôsobovalo psychické utrpenie dieťaťa, nie je podľa názoru odvolacieho súdu vylúčené, že by takéto konanie nemohlo byť príslušnými orgánmi posúdené aj ako trestný čin podľa § 208 Trestného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.